

Reflexions dels mestres: Tonucci i Riquer

Quan parlem de com va l'escola o l'institut sempre sorgeix un important grau d'insatisfacció. Que si el fracàs escolar, que si els alumnes no tenen interès, que si sempre ensenyem el mateix, que si els currículums són impossibles, que si... Si el que parla és mestre o professor compromès i amb vocació, una hora o altra ens farà sentir el seu desencís o el seu desassossec. Ara però, no es tracta de caure en el lament i la queixa perquè els temps estan canviant també en el món de l'educació.

Hi ha persones d'una qualitat indiscutible en el camp de la pedagogia o de les humanitats que amb les seves paraules sàvies i esperançadores ens ajuden a veure-ho més clar. Començant pel pedagog italià Francesco Tonucci que opina que "els únics que poden fer una bona escola són els mestres". Tonucci, aparentment transgressor (en una entrevista recent diu que la missió principal de l'escola ja no és ensenyar coses, que internet ho fa millor), considera que les lleis no canviaran mai l'escola, que un bon mestre pot fer una bona escola però un mal mestre seguirà fent una mala escola per molt òptima que sigui la llei. Aquest pedagog, que quan fa dibuixos s'anomena Frato, no es cansa de repetir un dels principis essencials de tota pedagogia, que s'han d'escoltar els nens i tenir molt en compte el que saben. Considera que un dels errors dels nostres sistemes educatius és el de considerar que els nens no saben res i a partir dels sis anys se'ls ha d'ensenyar tot. Tal com diu, això "trastorna totalment la relació que tenim amb els nens a l'escola. Si els veiem com éssers buits els veiem com éssers iguals, i no ho són. Però si creiem que els nens són éssers que saben coses ens qüestionarem si podem aprofitar tota aquesta riquesa i posar-la en moviment perquè l'aprenentatge no sigui passar del desconegut al conegut, sinó un passatge del que sabem al que sabem millor, aprofundint en les coses."

Som molt crítics amb el que coneixem una mica més. Fa poc, parlant amb un grup de treball, una persona deia que a Itàlia els mestres estan més ben reconeguts socialment que aquí. Ara acabem de llegir que Tonucci, coneixedor de l'escola italiana i implicadíssim en la recerca pedagògica, diu que al nostre país hi ha més sensibilitat pública cap a l'es-

cola i cap als mestres. Ja passa sovint que considerem el que es fa a fora millor que el que fem nosaltres. Catalunya té una bona tradició de mestres, llàstima que la nostra història no ha permès una continuïtat a partir de la República, una època creativa i rica pedagògicament. Malgrat aquesta història convulsa, podem veure actualment moltes aules actives, innovadores i creatives on els nens són veritables protagonistes.

I per acabar, una bona lliçó del gran mestre, de Martí de Riquer, l'humanista i medievalista, que ens ha deixat fa pocs dies: "La satisfacció més gran que pot sentir un professor és trobar antics alumnes seus que treballen en la mateixa matèria que ell, i que molt sovint hi treballen superant allò que el professor ha fet, no tan sols en la investigació i la recerca, sinó també en l'ensenyança. Si els vells sempre fossin millors que els joves, encara seríem al temps d'Aristòtil. Jo he après molt dels llibres que han publicat alguns dels meus alumnes. Dissortadament no he pogut entrar a veure com fan les classes, perquè això està molt mal vist, però m'hauria agradat molt fer-ho." (Martí de Riquer. *Viure la literatura*).

Fina Dantí

UNA ESCUELA ALTERNATIVA

FRATO 86

PARA CONEJO EDUCATIVO DE PALENCIA

Propagueu ronçana